

Zes voorbeelden van wijkbeheer

Amsterdam, 2 mei 1997

Henk Gossink
Tjitse Dijkema

van dijk, van soomeren en partners

Van Dijk, Van Soomeren en Partners BV
KvK Amsterdam nummer 33176766
Van Diemenstraat 374, 1013 CR Amsterdam
Tel: 020 625 75 37 Fax: 020 627 47 59
Website: www.dsp-advies.nl
E-mail: dsp@dsp-advies.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Renkum	4
2.1	Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie	4
2.2	Fysiek, sociaal of integraal?	4
2.3	Structurele betrokkenheid organisaties	4
2.4	Organisatie van het wijkbeheer in de wijk	5
2.5	Het personeel van het wijkbeheer	5
3	Sneek	7
3.1	Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie	7
3.2	Fysiek, sociaal of integraal?	7
3.3	Structurele betrokkenheid organisaties	8
3.4	Organisatie van het wijkbeheer in de wijk	8
3.5	Het personeel van het wijkbeheer	9
4	Hoogezand Sappemeer	9
4.1	Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie	10
4.2	Fysiek, sociaal of integraal?	10
4.3	Structurele betrokkenheid organisaties	11
4.4	Organisatie van het wijkbeheer in de wijk	11
4.5	Het personeel van het wijkbeheer	11
5	Boxtel	13
5.1	Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie	13
5.2	Fysiek, sociaal of integraal?	13
5.3	Structurele betrokkenheid organisaties	13
5.4	Organisatie van het wijkbeheer in de wijk	14
5.5	Het personeel van het wijkbeheer	14
6	Deventer	16
6.1	Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie	16
6.2	Fysiek, sociaal of integraal?	17
6.3	Structurele betrokkenheid organisaties	17
6.4	Organisatie van het wijkbeheer in de wijk	17
6.5	Het personeel van het wijkbeheer	18
7	Heerenveen	19
7.1	Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie	19
7.2	Fysiek, sociaal of integraal?	19
7.3	Structurele betrokkenheid organisaties	20
7.4	Organisatie van het wijkbeheer in de wijk	20
7.5	Het personeel van het wijkbeheer	20
8	Schematisch overzicht	21

1 Inleiding

De gemeente Heemskerk is succesvol aan de slag gegaan met het buurt- en wijkbeheer. De successen in de Muziekbuilt klinken naar meer. Dat brengt de vraag aan de orde hoe het wijkbeheer kan worden uitgebreid. De beantwoording van die vraag is gebaat bij een blik over de schutting: Hoe hebben andere gemeenten het wijkbeheer georganiseerd?

Deze vraag heeft de gemeente Heemskerk gesteld aan Van Dijk, Van Soomeren en Partners. In overleg met de gemeente Heemskerk zijn zes gemeenten geselecteerd die met vergelijkbare vragen hebben geworsteld en waar Heemskerk dus iets van kan leren. Deze gemeenten zijn:

- Renkum;
- Sneek;
- Hoogezand-Sappemeer;
- Boxtel;
- Deventer;
- Heerenveen.

Aan de hand van telefonische interviews en beschikbare schriftelijke informatie wordt voor iedere gemeente de volgende vragen beantwoord:

- Hoe is buurtbeheer ingepast binnen de gemeentelijke organisatie?
- Is buurtbeheer vooral fysiek, sociaal of integraal uitgewerkt?
- Met welke organisaties wordt structureel samengewerkt binnen buurtbeheer?
- Bestrijkt buurtbeheer de hele gemeente of alleen bepaalde wijken?
- Is buurtbeheer overal hetzelfde of verschilt dat per wijk (capaciteit, werkwijze)?
- Hoe is de klachtenregistratie georganiseerd (gemeentebreed of wijkgericht)?
- Hoe is het beheer/onderhoud georganiseerd (gemeentebreed of wijkgericht)?
- Hoe is het overleg met bewoners georganiseerd (frequentie, status, omvang)?
- Hoe verloopt de communicatie met buurtbewoners (loket, wijkpost, buurtkrant)?
- Hoe is het wijkbeheer in personeel opzicht georganiseerd?
- Welke budgetten zijn er beschikbaar (geoormerkt, vrij besteedbaar)?

Hieraan is een zeer korte typologie van de gemeente toegevoegd, zodat ook de vergelijkbaarheid met de Heemskerkse situatie in ogenschouw genomen kan worden. Bij de beantwoording van de vragen dient in aanmerking te worden genomen dat wellicht het meest kenmerkende van wijk- en buurtbeheer in de door ons onderzochte gemeenten is dat het 'volop in beweging is'. Dat betekent dat het hier nadrukkelijk om een momentopname gaat. Toch kunnen er uit deze momentopname voldoende handvatten worden gedestilleerd om in Heemskerk het succes van de Muziekbuilt uit te breiden naar andere wijken.

2 Renkum

De gemeente Renkum ligt in het zuid-westen van Gelderland tussen Arnhem en Wageningen in. De gemeente bestaat uit de dorpen Renkum, Heelsum, Oosterbeek en Wolfheze. Het totaal aantal inwoners is 32.451. In het college van Burgemeester en Wethouders zijn de vier grote partijen - PvdA, D'66, CDA en VVD - vertegenwoordigd met ieder één wethouder. De grootste politieke partij is het CDA met 6 van de 23 zetels.

2.1 Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie

Ambtelijk

De gemeente Renkum heeft het wijkbeheer ondergebracht bij de sector Ruimte. Binnen deze sector is een wijkcoördinator aangesteld die tot taak heeft om de verbindende schakel te vormen tussen de gemeentelijke organisatie en de wijk. Het wijkbeheer bevindt zich op dit moment in de uitbreidingsfase. Nadat in één wijk (Heelsum en een deel van Renkum) ervaring is opgedaan met het wijkbeheer, zal dit jaar uitbreiding plaatsvinden met twee wijken, waarna de gehele stad voor het wijkbeheer is bestreken. Voor deze uitbreiding zal nog dit jaar een extra wijkcoördinator worden aangesteld. Dat betekent dat er meer wijken zijn, dan coördinatoren.

Op dit moment vindt discussie plaats over het wijkgerichte werken binnen de uitvoering van het beheer. Tot op heden wordt er gewerkt met een opzichter groen en een opzichter grijs. Deze twee bestrijken voor het beheer de gehele stad. Het idee is om de beheerders integraal verantwoordelijk te maken voor één gebied. Dat betekent dat de opzichter groen zich zal moeten gaan bijscholen in het grijs en vice versa.

Politiek

Wijkbeheer vormt als zodanig een portefeuille voor één wethouder. Zaken die in het kader van het wijkbeheer aan de orde komen, blijven verantwoordelijkheid van de betreffende portefeuillehouder. Zo blijft het college inhoudelijk betrokken. Voor de raad is geen systeem georganiseerd.

2.2 Fysiek, sociaal of integraal?

Het wijkbeheer is integraal opgezet. Dat wil zeggen dat zowel meer sociale als fysieke partijen betrokken zijn. In de praktijk blijkt er sprake te zijn van een groeiproces van fysieke naar sociale vraagstukken. Bewoners komen in eerste instantie toch eerder met vragen over groen en grijs dan over sociale problemen. In deze fase blijken in de wijk waar gestart is de vraagstukken zich wel te verbreden. Ook vraagstukken over criminaliteit en sociale veiligheid komen aan de orde.

2.3 Structurele betrokkenheid organisaties

Er zijn vier partijen daadwerkelijk structureel betrokken bij het wijkbeheer in Renkum. In de eerste plaats is dat de gemeentelijke sector Ruimte. Daarnaast is het opbouwwerk structureel betrokken als ondersteuner van de bewoners. Zij helpen de bewoners bij het formuleren van wensen, oplossingen en projecten. Wanneer geconstateerde problemen verder gaan dan de reikwijdte van het algemene (gebiedsgerichte) opbouwwerk wordt

de sector welzijn van de gemeente ingeschakeld. De politie heeft in iedere wijk twee vaste 'gebiedsagenten' rondlopen. Zij zijn van het begin af aan betrokken geweest bij het wijkbeheer.

De gemeente Renkum kent één sociale verhuurder, Woningbeheer Renkum. Deze is niet structureel betrokken bij het wijkbeheer. Dit is naar inschatting van de wijkcoördinator echter geen onwil, maar eerder een kwestie van beperkte mogelijkheden voor inzet van het de woningbouwvereniging.

2.4 Organisatie van het wijkbeheer in de wijk

In eerste instantie is in Renkum begonnen met wijkbeheer in de wijk Heelsum. Hier valt ook een deel van Renkum onder. In de nieuwe opzet van wijkbeheer zal de gehele gemeente worden bestreken door wijkbeheer. De wijkindeling is dan als volgt:

- Wijk 1: Renkum/ Heelsum.
- Wijk 2: Oosterbeek.
- Wijk 3: Doorwerth/ Wolfheze.

Aangezien er op dit moment nog geen wijkbeheer is in twee van de drie wijken, kunnen moeilijk uitspraken worden gedaan over de verschillen in aanpak per wijk. Wel is er in principe een uniform systeem neergelegd voor alle wijken. dat wil zeggen dat voor iedere wijk een wijkplatform wordt opgericht. In dat platform, dat ongeveer maandelijks bijeen zal komen, zitten ongeveer tien bewoners en vier à vijf vertegenwoordigers van de betrokken organisaties. Deze platforms trachten op buurtniveau bewoners te betrekken. Hiertoe zijn in de buurten avonden belegd. De ideeën en plannen die daar ter berde worden gebracht, dienen in eerste instantie binnen de reguliere budgetten te worden gerealiseerd. Wanneer dit niet (snel genoeg) mogelijk blijkt, is er een budget beschikbaar van f 70.000 voor de wijken Renkum/Heelsum en Oosterbeek. Voor Doorwerth/Wolfheze wordt f 60.000 beschikbaar gesteld. Dat bedrag is lager omdat deze wijk minder inwoners telt. De bewoners in de eerste wijk bleken zo zuinig te zijn, dat zij de budgetten niet opmaken. Dit betekent dat de budgetten terugstromen in de algemene middelen. Aan dit begrotingsprincipe willen de bewoners zich bij voorkeur onttrekken. Om te voorkomen dat bewoners geforceerd geld gaan spenderen, is er een mogelijkheid om uit te ruilen met één van de andere wijken. De zuinige wijk kan dan een volgend jaar het geld van de wijk die nu meer budget nodig heeft claimen.

De communicatie verloopt voornamelijk via de buurtavonden en door middel van het verspreiden van de verslagen. In het kader van de uitbreiding van het wijkbeheer wordt overwogen om gebruik te maken van de advertentieruimte van de gemeente in het weekblad dat in Renkum en Wageningen uitkomt.

Het beheer is nu georganiseerd binnen een groene ploeg voor plantsoenen en dergelijke en een grijze ploeg voor bestrating en andere werkzaamheden. Deze ploegen werken nu nog gemeentebreed. De gemeente Renkum is op dit moment echter in een reorganisatie en wil de ploegen meer gebiedsgericht laten werken. Dat betekent dat de uitvoerders in één wijk zowel grijze als groene werkzaamheden gaan verrichten. De discussie hierover is echter nog niet afgerond.

2.5 Het personeel van het wijkbeheer

Voor de ambtelijke coördinatie is momenteel één full time baan beschikbaar. Ook het opbouwwerk is in de startwijk zeer intensief betrokken bij het wijkbeheer. Hoeveel formatie deze werkzaamheden innemen is moeilijk aan te geven, omdat de werkzaamheden in elkaars verlengde liggen. Per wijk

zijn er bovendien twee full time gebiedsagenten actief.

Wanneer de uitbreiding van het wijkbeheer vorm heeft gekregen¹ zal de beschikbare formatie er als volgt uit zien:

- twee formatieplaatsen voor wijkcoördinatie;
- twee gebiedsgebonden opzichters;
- zes gebiedsagenten;
- twee opbouwwerkers;
- halve formatie ambtelijke ondersteuning.

In het kader van wijkbeheer zijn er tevens banen gecreëerd in de additionele sfeer. Het betreft één buurtconciërge en één stadswacht.

Noot 1 De verwachting is dat dit in september 1997 rond zal zijn.

3 Sneek

De gemeente Sneek ligt in het hart van Friesland. Het leeuwendeel van de inwoners wonen in Sneek zelf. Het totaal aantal inwoners is 29.609. In het college van Burgemeester en Wethouders is het CDA, GroenLinks, en de PvdA vertegenwoordigd met ieder één wethouder. De grootste politieke partij is het CDA met 6 van de 21 zetels.

3.1 Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie

Het wijkbeheer is in de gemeente Sneek ondergebracht bij de afdeling Welzijn. In het kader van sociale vernieuwing is in Sneek besloten om met wijkbeheer te starten. De gemeente heeft hiertoe een projectgroep wijkbeheer opgezet waarin een medewerker sociale vernieuwing, de coördinator sociale vernieuwing, medewerker afdeling openbare werken en per corporatie één hoofd bewoners zitting hebben. Naast de betrokken organisaties hebben ook vier bewoners zitting in de projectgroep. Deze groep komt eens in de zes weken bij elkaar. Uitgangspunt van de projectgroep is dat de beheerders van de wijken aan één tafel zitten. In de ogen van de gemeente zijn dat de corporaties, de bewoners en de gemeente zelf. Om het draagvlak voor sociale vernieuwing te vergroten is in de gemeente een ambtelijke werkgroep sociale vernieuwing opgezet waar alle hoofden van de afdelingen zitting in hebben. Voorzitter van dit overleg is het hoofd van de afdeling bestuurszaken. De coördinator sociale vernieuwing is secretaris. Deze groep komt niet geregeld bij elkaar, maar wordt op ad hoc basis bijeen geroepen.

De politiek wordt jaarlijks op de hoogte gebracht door middel van het jaarverslag over het afgelopen jaar, waarin verantwoording wordt afgelegd over het fonds sociale vernieuwing. Daarnaast wordt in het najaar de plannen besproken in het kader van de sociale vernieuwing voor het komende jaar. Voor projecten die meer kosten dan f 20.000 geldt dat de gemeenteraad toestemming moet verlenen, zodat zij op deze wijze inhoudelijk betrokken zijn bij het wijkbeheer. De wethouder sociale vernieuwing heeft tevens het wijkbeheer in portefeuille.

3.2 Fysiek, sociaal of integraal?

Het wijkbeheer in de gemeente Sneek is een mix van sociaal en fysiek. In het begin ging het voornamelijk om de grote ergernissen over kleine ongemakken. Dat was mede ingegeven doordat de gemeente als start met een bouwkeet de wijk is ingetrokken: de koffiekeet. Bewoners konden daar hun klachten kwijt en die betroffen voornamelijk het fysieke beheer. Daarna is een project stadswachten opgezet ten behoeve van de veiligheid. Na wat verder werken in de wijk kwamen zogenaamde 'multi-problem' gezinnen in beeld. Daarvoor is een zorgnetwerk opgezet om de hulpverlening te coördineren. Op dit moment komen er wat grotere fysieke problemen ter discussie. Ook het thema werkgelegenheid is aan de orde geweest. Het idee bestond om een buurtbeheerbedrijf op te zetten. Vooronderzoek leerde echter dat het verzorgingsgebied daarvoor te klein zou zijn, zodat hiervan af is gezien.

3.3 Structurele betrokkenheid organisaties

Drie partijen zijn verreweg het meest betrokken bij het wijkbeheer in Sneek:

- bewoners;
- gemeente;
- corporaties.

Deze partijen hebben zitting in de projectgroep wijkbeheer. Daarnaast is er twee keer per jaar een uitgebreidere bijeenkomst van de projectgroep. Daar komen dan ook de afdeling Stadsontwikkeling, de politie, de scholen en de uitvoeringsorganisatie voor welzijn bijeen. Deze bijeenkomsten hebben tot doel om de plannen voor het komende jaar door te spreken en om terug te blikken op het afgelopen jaar.

3.4 Organisatie van het wijkbeheer in de wijk

Het wijkbeheer is in Sneek opgezet in twee sociale vernieuwingswijken. In die wijken is de werkloosheid het hoogst, is het percentage sociale woningbouw het hoogst en zijn relatief veel meldingen van overlast. De wijken hebben tezamen ongeveer 5.000 bewoners.

In iedere wijk is een wijkservicebureau opgezet als een soort voorpost van het wijkbeheer. In de ene wijk wordt die voorpost getrokken door een corporatie en vervult een buurtconciërge ook een uitvoerende rol. Daar loopt de voorpost redelijk goed. In de andere wijk is er in het gebouw van de wijkvereniging een voorpost gecreëerd. Een banenpooler heeft daar tot taak om klachten door te geven en te registreren. Hij heeft zelf geen uitvoerende taken. Bij de corporatie werkt de voorpost wel, terwijl bij de wijkvereniging de mensen gewoon niet naar de banenpooler komen. Zij kiezen andere wegen om hun klachten kenbaar te maken.

Beide wijken kennen een wijkplatform waar gemiddeld zes à zeven bewoners in zitten. Zij vertegenwoordigen de volgende organisaties:

- peuterspeelzaal;
- wijkvereniging;
- huurdersvereniging;
- scholen;
- speeltuinvereniging.

Deze wijkplatforms vergaderen circa eens in de zes weken. Zij bespreken ideeën en problemen in de wijk. Afhankelijk van het type probleem heeft worden de signalen verder uitgewerkt, doorgegeven aan de projectgroep wijkbeheer of wordt zelf een oplossing ter hand genomen. Ieder wijkplatform vaardigt twee vertegenwoordigers af naar de projectgroep, zodat wat dat betreft de lijnen kort zijn.

Informatie over het wijkbeheer wordt verspreid via een bestaande wijkkrant en door middel van de gemeentelijke pagina van de plaatselijke weekkrant. De wijkplatforms vormen een belangrijke schakel bij de informatievoorziening.

Het onderhoud in de gemeente was in eerste instantie gemeentebreed georganiseerd. Nu werkt men vanuit drie wijkposten. Deze wijken zijn groter dan de 'wijkbeheer-wijken'. Hoewel het initiatief om vanuit wijkposten te gaan werken niet vanuit de sociale vernieuwing is voortgekomen, ondervindt men wel voordeel van een wijkgerichte aanpak. De wijken hebben ieder een eigen vrij te besteden budget van f 30.000. Dit wordt besteed door de projectgroep. Het wijkplatform geeft hiertoe regelmatig aan welke bestedingen men wenst.

3.5 Het personeel van het wijkbeheer

Voor de ambtelijke coördinatie heeft de medewerker wijkbeheer negen uur ter beschikking. De coördinator sociale vernieuwing besteedt daarnaast 10 à 12 uur aan het wijkbeheer binnen zijn werk. Voor de administratieve ondersteuning van het wijkbeheer is drie uur per week ter beschikking. Het opbouwwerk heeft voor het eerste jaar tien uur per week ter beschikking. Men gaat er vanuit dat deze ondersteuning voornamelijk in het begin nodig zal zijn en later (als het loopt) kan worden afgebouwd.

In het kader van het project stadswachten lopen er zeven toezichthouders in de wijkbeheerwijken rond. Daarnaast is er een grondploeg werkzaam van JWG'ers die additionele werkzaamheden in de fysieke sfeer verrichten. Bovendien zijn er drie buurtconciërges (waarvan één beheerder van de voornoemde voorpost) actief.

4 Hoogezand-Sappemeer

De gemeente Hoogezand-Sappemeer ligt ten zuid-oosten van de gemeente Groningen in dezelfde provincie. De gemeente bestaat uit het dorp Hoogezand en veel kleine kernen daar om heen. Het totaal aantal inwoners is 33.499. In het college van burgemeester en wethouders is de PvdA, VVD, GroenLinks en D'66 vertegenwoordigd met ieder één zetel. De grootste politieke partij is de PvdA met 6 van de 23 zetels. De hieronder vermelde gegevens betreffen een (zeer) toekomstige situatie. Hoogezand Sappemeer is bezig met de verbreding van het buurtbeheer naar de hele gemeente. De antwoorden zijn gebaseerd op de nieuwe situatie.

4.1 Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie

Ambtelijk

De sector ruimtelijke ordening is de trekker van het wijkbeheer in Hoogezand-Sappemeer. Aansturing vindt plaats door een projectbureau, waarin naast een beleidscoördinator een medewerker van volkshuisvesting en één van het bureau wonen zitting hebben. Daarnaast komt er nog een administratieve kracht. Het projectbureau zet projecten uit, coacht de buurtmanagers en houdt de wijkplannen in de gaten (procesmatig). Er zijn dertien buurtmanagers aangewezen afkomstig van ruimte en welzijn. De buurtmanagers hebben de volgende taken:

- schrijven startnotitie voor aanpak buurtbeheer;
- schrijven van buurtplan;
- managen van het buurtbeheerproces in hun buurt.

Er is ook een kerngroep wonen die een adviesfunctie heeft voor de betrokken bestuurders op onder andere het terrein van buurtbeheer. In de kerngroep hebben zitting medewerkers van het projectbureau, vertegenwoordigers van de woningcorporaties, van makelaars, andere marktpartijen ad hoc. Ook de buurtmanagers kunnen ad hoc deelnemen aan de vergaderingen van de kerngroep, evenals vertegenwoordigers van het platform woonconsumenten (bewoners dus) als van welzijnsinstellingen.

Bestuur

De wethouder wonen is voorzitter van de 'kerngroep Wonen'. Daarnaast is er een coördinerend wethouder wijkbeheer. Deze heeft een coördinerende rol toebedeeld gekregen, omdat men ziet dat wijkbeheer portefeuille-overstijgend is. De wethouder heeft verder ruimtelijke ordening in zijn portefeuille.

4.2 Fysiek, sociaal of integraal?

De nieuwe situatie beoogt een integrale aanpak te geven voor wat betreft de verschillende buurten. Men noemt in dat kader de volgende thema's:

- betrokkenheid van de bevolking;
- wonen en woonomgeving (inclusief infrastructuur);
- voorzieningen;
- stedenbouw;
- buurtimago, veiligheid en sociaal klimaat.

Hoe integraal het buurtbeheer daadwerkelijk zal zijn, laat zich echter op dit moment niet makkelijk inschatten. Het proces van buurtbeheer in de betreffende buurten zal vanzelfsprekend mede de mate van integraliteit bepalen.

4.3 Structurele betrokkenheid organisaties

Organisatorisch gezien is voor de volgende partijen een vaste plaats ingeruimd:

- gemeente;
- bewonersorganisaties;
- woningcorporaties;
- makelaars;
- particuliere eigenaren van woningen;
- welzijnsinstellingen;
- politie.

De daadwerkelijke inzet van deze partijen is sterk afhankelijk van de vraag die vanuit de buurten wordt geformuleerd.

4.4 Organisatie van het wijkbeheer in de wijk

De dertien buurtmanagers zullen het proces van buurtbeheer gemeentebreed gaan invoeren. Dat wil zeggen dat in 24 buurten buurtbeheer op poten wordt gezet. De principes van buurtbeheer zijn daarbij gelijk voor de gehele gemeente. Het gaat om een te ontwikkelen aanpak die ruimte biedt aan zowel top down beleidsvorming (buurtgericht) als bottom up initiatieven. De feitelijke gang van zaken kan daarentegen sterk per wijk verschillen. Dat hangt af van de problematiek in de wijk en de behoefte van de betrokken partijen om gezamenlijk problemen in de wijken op te pakken. Het overleg met de bewoners in de buurt zal mede afhankelijk zijn van de intensiteit van het beheer. Dat zal daarom variëren naar gebleken behoefte. Op dit moment verwacht men overleggen die tussen de twee tot tien keer per jaar bijeen zullen komen. Aan de overleggen zullen circa acht tot vijftien personen deelnemen. De samenstelling van het overleg in de buurt zal als volgt zijn: bewoners, buurtmanager en wijkopzichter, opbouwwerk, corporaties en politie. Aan de orde in de overleggen zal in ieder geval het buurtbeheerplan zijn. Het gaat daarbij om invulling en voortgang in uitvoering. Daarnaast kunnen ook ad hoc zaken aan de orde worden gesteld.

Voor de informatievoorziening draagt iedere buurt zorg voor een eigen buurtkrant die gefinancierd zal worden door de gemeente. Verder zal worden gewerkt met affiches en huis-aan-huis voorlichting.

In 1997 is voor de buurtbeheerplannen f 750.000,- geormerkt beschikbaar voor de uitvoering van de buurtbeheerplannen.

Daarnaast is er een buurtbudget van f 20.000,- per buurt.

4.5 Het personeel van het wijkbeheer

De ambtelijke coördinatie is in handen van dertien buurtmanagers die tezamen 200 uur per week te verdelen hebben. Dat is ongeveer 18 uur per week. De stedelijke coördinator die deze dertien buurtmanagers aanstuurt heeft daar een voltijds baan aan. Voor de administratieve ondersteuning van de ambtelijke coördinatie is een halve baan voldoende.

Voor het opbouwwerk is op dit moment 3 fte beschikbaar, maar dat is volgens de gemeente niet voldoende. Om de bewoners adequaat te ondersteunen is vier full time banen nodig.

In het totaal zijn zes additionele banen gecreëerd in het kader van het buurtbeheer. Deze zijn ondergebracht bij een snel-onderhoudsploeg van vijf personen en één buurtopzichter. Deze banen worden op dit moment nog ingezet in vijf buurten. In de nabije toekomst zullen hier drie buurtopzichters en vijf buurtstadswachten aan worden toegevoegd. Hiermee komt het aantal additionele banen dat in het kader van het buurtbeheer wordt ingezet op veertien in het totaal.

5 Boxtel

De gemeente Boxtel ligt centraal in Noord-Brabant. De gemeente bestaat uit de dorpen Boxtel, Lennisheuvel en Liempde. Het totaal aantal inwoners is 29.041. In het college van Burgemeester en Wethouders is het CDA, Boxtels Belang, Combinatie '95 en Democratische Partij Boxtel-Liempde vertegenwoordigd met ieder één zetel. De laatste drie partijen zijn, de namen verraden het al, lokaal. De grootste partij is Boxtels belang met 5 van de 21 zetels.

5.1 Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie

Ambtelijk

Er bestaat een projectgroep bestuurlijke en sociale vernieuwing, waaraan het wijkbeheer is opgehangen. In die stuurgroep hebben de burgemeester, ambtelijke- en externe sleutelfiguren zitting. Bij de afdeling welzijn zijn twee wijkambtenaren ondergebracht. Er is sprake van een integrale coördinatie tussen de wijkambtenaar en het opbouwwerk. Samen zorgen zij voor het opzetten van de wijkplatforms. Naast de wijkambtenaren is er bij openbare werken een wijkcoördinator werkzaam. Hij is verantwoordelijk voor de coördinatie van werkzaamheden in de wijken op uitvoerend niveau. Op leidinggevend niveau wordt enthousiast samengewerkt aan het buurtbeheer. Het hoofd van Openbare Werken en van Welzijn werken samen met de burgemeester aan het verder vormgeven van het buurtbeheer.

Politiek

Per wijk is een wijkwethouder aangesteld, die toezeggingen op kleine schaal kan doen (wel 1 paaltje toezeggen, maar geen 1000). Verder is hij ook 'procesverantwoordelijk'. Dat wil zeggen dat de wijkwethouder politiek aanspreekbaar is op het proces van wijkbeheer: de voortgang, de zorgvuldigheid van gevolgde procedures, de aandacht voor betrokkenheid van bewoners. De burgemeester is - in tegenstelling tot andere steden - ook wijkwethouder. De wijkwethouders laten zich in de praktijk vijf à zes keer per jaar in hun wijk zien.

5.2 Fysiek, sociaal of integraal?

Het buurtbeheer in Boxtel is voornamelijk fysiek gericht. Dit geldt voor vrijwel de gehele gemeente. In twee complexen waar verschillende problemen samenkomen, heeft men echter gekozen voor een integrale benadering. Dat wil zeggen dat zowel fysieke als sociale maatregelen aan de orde komen.

5.3 Structurele betrokkenheid organisaties

Naast de gemeente zijn de politie, de woningbouwvereniging, het opbouwwerk en de bewonersorganisaties betrokken bij het proces van wijkbeheer.

5.4 Organisatie van het wijkbeheer in de wijk

Er zijn 6 wijken (gemiddeld dus 5000 inwoners). De werkwijze verschilt door inbreng wijkwethouder, omvang, aard en samenstelling bewonersvertegenwoordiging en de aard van de problemen.

In Liempde (tot voor kort eigen gemeente, maar bij Boxtel gevoegd) functioneert een dorpsraad, die gekozen is door de bewoners. Men praat daar veel, maar er gebeurt weinig. De dorpsraad is dus een soort gemeenteraadje en functioneert ook als zodanig.

Het centrumgebied kent natuurlijk ook een aparte problematiek evenals een kersverse nieuwbouwwijk en een (ander) kerkdorp, dat een zeer hechte gemeenschap vormt.

De grote lijn van de aanpak is echter overal hetzelfde.

Er is sprake van een integrale coördinatie tussen de wijkambtenaar en het opbouwwerk. Samen zorgen zij voor het opzetten van de wijkplatforms.

Er is één centraal klachtenpunt, te weten de servicelijn openbare ruimte. Er is een klachtenregistratiesysteem, waarin de naam van de wijk is opgenomen. Per wijk is binnen openbare werken één senior-uitvoerder aangesteld. Alle klachten worden binnen 2 x 24 uur opgelost. Zo niet, dan volgt er binnen 2 x 24 uur een briefje met het antwoord op de vraag: waarom niet of waarom later.

Er is een groenbeheerplan en een wegbeheerplan voor de gehele gemeente. Dat kan echter, met één druk op de knop wijksgewijs worden uitgedraaid. De wijk senior kan voor zijn wijk putten uit de medewerkers. Hij kiest dus de medewerkers, die hij op een bepaald moment nodig heeft gezien de aard van de werkzaamheden.

De senioren hebben hun eigen overleg, waar ze zaken op elkaar afstemmen. De medewerkers van openbare werken hebben een breed mandaat. De leiding geeft ze veel vrijheid en fluit alleen terug als er dingen misgaan. Eenmaal per maand komt het wijkplatform bijeen. De groepen hebben in totaal een omvang van 5 tot 10 personen.

Bewonersorganisaties vormen de afspiegeling van de bevolking en niet de vertegenwoordiging ervan. De wijkambtenaar maakt voorstellen in overleg met de bewonersorganisatie. De ambtenaren die erbij zitten zijn gemandateerd.

Op bovenwijkse zaken hebben bewoners geen echte invloed, er is dan een soort schemergebied waarin wel invloed (met mate) kan worden uitgeoefend en er zijn zaken waarop invloed zeer groot is, zo niet beslissend (klein onderhoud, kleine voorzieningen). De bewoners hebben een wijkbudget van f 15.000,- à f 20.000,- dat voor de laatste categorie is bedoeld.

Boxtel is klein, dus men kent elkaar en weet veel van wat er in de gemeente gebeurt. Dat beïnvloedt de wijze waarop informatievoorziening plaatsvindt in hoge mate. Sommige wijken hebben hun eigen wijkkrantje. Bij inspraak wordt er huis aan huis-bericht verspreid. In twee wijken (met de probleemlocaties) is er een wijkpost met een buurtmeester.

5.5 Het personeel van het wijkbeheer

Binnen de sector welzijn is er in het totaal anderhalve fulltime baan beschikbaar voor de wijkambtenaren. De wijkcoördinatie binnen de sector openbare werken is verdeeld over twee personen, dat betekent dat er twee maal een halve full time eenheid voor beschikbaar is. De zes senior-medewerkers hebben ieder één dagdeel per week beschikbaar voor hun taken. De administratieve krachten bemensen de servicelijn. Daarvoor is anderhalve fulltime eenheid beschikbaar. Het succes van de servicelijn is

echter zo groot dat een uitbouw naar twee fte's noodzakelijk lijkt.

Tot op heden heeft men geen additionele banen gecreëerd in het kader van het wijkbeheer. Binnenkort gaat men starten met de mogelijkheid tot inschakelen van de sociale werkvoorziening. Er worden twee klussenbussen ingezet (met twee à drie mensen per bus) om werk te doen, waaraan openbare werken niet toekomt. Hiervoor heeft openbare werken een budget van f 70.000,- beschikbaar gesteld. Particulieren kunnen ook gebruik maken van de klussenbus, maar moeten dat dan wel zelf betalen. Misschien dat in de toekomst in alle wijken wijkmeesters worden aangesteld.

6 Deventer

De gemeente Deventer ligt in het Sallands gebied van Overijssel aan de IJssel, noordelijk van de Gelderse steden Zutphen en Apeldoorn. De gemeente bestaat uit de stad Deventer en een uitbreidingsgebied rondom het vroegere dorp Colmschate. Het totaal aantal inwoners is 69.042. De samenstelling van het college is als volgt: twee zetels PvdA, één zetel VVD, één zetel D'66, één zetel CDA. De grootste partij is de PvdA met 11 van de 33 zetels.

6.1 Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie

Ambtelijk

De gemeente Deventer kent drie diensten: bestuursdienst, ruimtelijke dienst (RD) en de maatschappelijke dienst (MD). Binnen de organisatie is bij de maatschappelijke dienst een afdeling ondergebracht waar de wijk-ambtenaren en de coördinator (tegenwoordig afdelingshoofd) wijkaanpak zijn ondergebracht. Dit is een reguliere afdeling van waaruit de wijk-ambtenaren de activiteiten van de *gehele* gemeente proberen af te stemmen op de wensen en ideeën die leven in de wijken. De afdeling heeft geen andere taken dan de wijkaanpak². Iedere wijkambtenaar heeft een directe lijn naar zijn/haar wijkwethouder. Het afdelingshoofd onderhoudt contact met de burgemeester, die coördinerend portefeuillehouder wijkaanpak is. Binnen de Ruimtelijke Dienst zijn per wijk beheercoördinatoren aangesteld. De beheertaken (zowel groen als grijs) worden door deze persoon aangestuurd. In de loop der tijd zijn deze aanstuuringsbevoegdheden verder geformaliseerd. Dit heeft geresulteerd in een volledig wijkgerichte organisatie van de werkzaamheden in de beheersfeer, ondergebracht in een speciale wijkgerichte afdeling met onderhoudsploegen die ingedeeld zijn naar wijk. De beheercoördinatoren hebben tevens zitting in de wijkteams (als adviseur). De voormalige Dienst Milieu en Stadsbeheer (DMS) heeft de beheerinspanningen per wijk inzichtelijk gemaakt. In het begin kon hierover met bewoners worden onderhandeld. Zij konden dan activiteiten ruilen voor zelfinitiatief. Hoewel er grote waardering was voor de openheid van de dienst en de inzichtelijkheid van het systeem bleek het uitruilprincipe niet echt aan te slaan. Op dat onderdeel is dan ook niet verder gegaan.

Bestuurlijk

De politiek is belangrijk geweest voor de ontwikkeling van de wijkaanpak in Deventer. Het wordt belangrijk gevonden door het college en de raadsleden. Dat vergemakkelijkt de afstemming op niet-hiërarchische (inhoudelijke) gronden door de ambtenaren. De notulen van het werkoverleg van de wijkambtenaren zijn bijvoorbeeld bespreekpunt in het college. Het instellen van het wijkwethouderschap zal hier mede aanleiding toe zijn geweest. Naast de wijkwethouders werken alle fracties sinds 1994 aan wijkcontacten. Dat gebeurt in de grotere fracties met speciale wijkcontactraadsleden. In de kleinere fracties is de gehele fractie hierop aanspreekbaar. Het contact heeft drie functies:

- signaleren wat er goed en slecht gaat (politieke controle);
- tonen van betrokkenheid bij de wijkaanpak;
- intermediair vormen tussen problemen in de wijk die niet binnen de wijkaanpak kunnen worden opgelost en de oplossingen die de gemeente kan bieden.

Noot 2 In Rotterdam is dit bijvoorbeeld vaak anders waardoor het wijkoverleg beheer aldaar sterker bij fysieke zaken bepaald blijft.

6.2 Fysiek, sociaal of integraal?

Het wijkbeheer in de gemeente Deventer is een integrale aangelegenheid. Alhoewel veel van de maatregelen op het fysieke gebied liggen, worden daarnaast ook sociale problemen opgepakt zoals integratieprojecten voor allochtonen, voorzieningen voor groepen die geïsoleerd dreigen te raken en het ouderenbeleid.

6.3 Structurele betrokkenheid organisaties

In het begin is een convenant gesloten tussen Dienst Milieu en Stadsbeheer, politie en welzijnsstichting Raster. Later hebben het Directeurenoverleg Woningcorporaties (DOW), de stichting Ouderenwerk Deventer en het regionaal instituut voor volwasseneneducatie zich bij dit convenant aangesloten. Dit convenant wordt onderhouden in het beleidsplatform wijkaanpak. In dit overleg komen op stedelijk niveau onder leiding van de portefeuillehouder sociale vernieuwing (de burgemeester). De frequentie is één maal per kwartaal.

De werkwijze van de stichting Raster is onder invloed van de wijkaanpak geheel wijkgericht georganiseerd. Dat geldt niet alleen voor het opbouwwerk, maar ook voor het sociaal culturele werk. De politie heeft per wijk 1 of 2 wijkagenten ingesteld en heeft wijkveiligheidsplannen ontwikkeld in overleg met de bewoners. De volwasseneneducatie ondersteunt de wijkaanpak mede door het aanbieden van cursussen die aansluiten bij de wensen van de actieve bewoners. De cursus buurtjournalistiek is hier een voorbeeld van. De woningcorporaties ontwikkelen met een werkgroep en bewoners wijkontwikkelingsperspectieven voor investeringen in de komende 10 à 15 jaar. Ouderenwerk ondersteunt oudere bewoners bij het formuleren van maatregelen in het kader van de wijkplannen.

6.4 Organisatie van het wijkbeheer in de wijk

De bewoners worden op verschillende manieren betrokken bij de Deventer wijkaanpak. De wijkteams vormen een platform dat twee jaar lang de wijkaanpak in zijn geheel mede vormgeeft. De bewoners worden door middel van het zogeheten panelen kortstondig (en soms langduriger) bevestigd over hun visie op de buurt en de wijk. In buurt- en taakgroepen worden vormen van zelfbeheer georganiseerd, maar ook plannen nader uitgewerkt.

Bij de introductie van de Deventer wijkaanpak is een 'infra-structuur' neergelegd die de aanpak nog steeds kenmerkt:

De stad is opgedeeld in vijf wijken met 10.000 tot 15.000 bewoners; ieder jaar wordt in iedere wijk een wijkplan opgesteld aan de hand van drie stappen:

- Panelen: inventariseren bij bewoners (ook vaak door bewoners) welke problemen er in de wijk zijn en aan de hand daarvan gewenste maatregelen formuleren.
- Prioriteren: de groslijst aan gewenste maatregelen wordt door het doorgeven aan verantwoordelijke instanties en het bepalen van een gewenste volgorde door de bewoners zelf ingekort tot een uitvoerbaar aantal maatregelen.
- Uitvoering: samen met bewoners, door gemeente en betrokken instellingen worden de maatregelen uitgevoerd.

Iedere wijk kent een wijkteam: een groep bewoners die op wijkniveau betrokken is bij het hele proces van panelen tot en met uitvoering. Deze groep wordt begeleid door een wijkambtenaar en een opbouwwerker.

Inhoudelijke deskundigen fungeren als adviseur. De samenstelling van deze groep vindt plaats door werving door de opbouwwerker. Het wijkteam wordt opgevat als een platform en niet als een vertegenwoordiging. De wijkteams bestaan uit circa 10 mensen en komen maandelijks bijeen. De opbouwwerker en de wijkambtenaar samen vormen de loodsgroep. Zij zijn verantwoordelijk voor het begeleiden van de bewoners (met name de taak voor de opbouwwerker) en het vertalen van de wensen en maatregelen richting ambtelijke organisatie (met name de taak voor de wijkambtenaar).

Iedere wijk heeft een wijkbudget tot zijn beschikking. Dit budget - ongeveer f 8,- per bewoner, gemiddeld f 110.000,- per wijk - wordt gebruikt voor kleinere maatregelen en vormt de smeerolie voor de wijkaanpak. Het merendeel van de signalen en klachten wordt in de praktijk opgepakt binnen de reguliere budgetten.

6.5 Het personeel van het wijkbeheer

Voor de begeleiding van de bewoners is per wijk in Deventer een full time (tussen de 32 en 40 uur) opbouwwerker vrijgemaakt. Hij of zij begeleidt de eerder beschreven reeks panelen-prioriteren-uitvoeren. De tegenhanger van deze opbouwwerker is de wijkambtenaar. Hij, maar vaker zij, heeft 32 tot 40 uur per week beschikbaar om de activiteiten en het beleid vanuit het ambtelijk apparaat af te stemmen op de ideeën die leven in de wijk. De vijf wijkambtenaren gezamenlijk beschikken voltijds over een secretariaat. De wijkambtenaren en het secretariaat staan onder leiding van het afdelingshoofd wijkaanpak, tevens coördinator grote stedenbeleid. Hij heeft eveneens de beschikking over ambtelijke ondersteuning.

Naast de afdeling wijkaanpak is bij de Ruimtelijke Dienst de afdeling wijkbeheer ondergebracht. Hier is alle activiteiten van de voormalige Dienst Milieu en Stadsbeheer onder gevoegd. Dit gebeurt in vijf wijkgerichte onderhoudsteams. De afdelingen hebben tezamen de beschikking over alle oorspronkelijke onderhoudsploegen die in de wijken actief waren.

Het additionele werk in Deventer is lastiger op te delen naar al dan niet wijkgericht. Wel werken er vanuit de corporaties en de Ruimtelijke Dienst diverse buurtconciërges. Een ander voorbeeld is de Cambio-Company. Dit initiatief behelst een herstel- en recyclebedrijf. Hierbij worden twee vliegen in één klap geslagen. Aan de ene kant neemt het aantal banen toe. Aan de andere kant neemt de hoeveelheid afval af.

7 Heerenveen

De gemeente Heerenveen ligt in het zuiden van de provincie Friesland. De gemeente bestaat uit het sterk gegroeide Heerenveen zelf en een groot aantal kernen hierom heen. Het totaal aantal inwoners is 39.346. De samenstelling van het college is als volgt: PvdA, D'66, VVD, CDA zijn ieder met één wethouder in het college vertegenwoordigd. De grootste partij is de PvdA met 7 van de 25 zetels.

7.1 Inpassing van het wijkbeheer binnen de gemeentelijke organisatie

Ambtelijk

In de gemeente Heerenveen is sinds 1 januari 1997 een geheel vernieuwde organisatie wijkgericht aan het werk. Op basis van een grondige analyse van de organisatie bleek dat de voormalige afdelingen wegen, groen en water niet voldoende waren toegerust om adequaat te reageren op klachten en signalen. Naar aanleiding hiervan is één afdeling wijkbeheer opgezet waarin de voormalige afdelingen zijn opgegaan. De afdeling is verantwoordelijk voor het klein en groot onderhoud in de wijken en de directe afhandeling van klachten.

Om deze taak af te handelen zijn zeven wijkteams opgezet. Deze wijkteams vormen de buitenpost van de afdeling wijkbeheer. Zij staan onder leiding van even zoveel voormannen. Ter ondersteuning van deze wijkteams zijn twee opzichters aangesteld. Naast een 'controlerende' taak zijn zij met name verantwoordelijk om bij meer lastige klachten de besluitvorming hierover te begeleiden. Onder lastige klachten kunnen bijvoorbeeld verzoeken worden verstaan waarover onder de bewoners verschillend wordt gedacht. Naast de wijkteams en de opzichters zijn twee wijkmanagers aangesteld. Zij zijn met name aangesteld om zorg te dragen voor de afstemming van de werkzaamheden gemeentebreed op de signalen uit de wijk. Hiermee lijkt hun functie sterk op die van de wijkambtenaren in de gemeente Deventer.

Politiek

Iedere wethouder is tevens wijkwethouder. Dat wil zeggen dat men voor een gebied in Heerenveen en één of meer omliggende dorpen het politieke aanspreekpunt vormt. Daarnaast heeft één van de wethouders het wijkbeheer (de beheeractiviteiten en de personele formatie) in de portefeuille.

7.2 Fysiek, sociaal of integraal

In de wijken is men gestart met de fysieke ongemakken. Gaandeweg is de aanpak op dit terrein wat meer op orde gekomen, zodat ruimte ontstond voor meer sociale vraagstukken. De wijkmanagers zijn aangesteld om een integrale afstemming tussen gemeentelijke organisatie en bewoners te bewerkstelligen. In hoeverre dit daadwerkelijk tot stand zal komen, valt op deze korte termijn moeilijk vast te stellen. Uiteindelijk resultaat dienen wijkplannen te zijn die voor de volle breedte van de organisatie de gemeentelijke activiteiten afstemmen. Om de huidige activiteiten van de gemeente af te stemmen op de signalen uit de wijken, dienen nota's met bewoners te worden besproken. Dit gebeurt naar het idee van de geïnterviewde wijkmanager redelijk serieus.

7.3 Structurele betrokkenheid organisaties

Bij alle overleggen in de wijken zijn politie, corporaties en de welzijnsorganisatie betrokken. Daarnaast zijn in verschillende wijken extra partijen structureel betrokken. Zo is in een wijk bijvoorbeeld de ouderenbond actief.

7.4 Organisatie van het wijkbeheer in de wijk

In heel Heerenveen wordt nu wijkgericht gewerkt en zijn er overleggen georganiseerd. Hoewel het aantal wijkteams is bepaald op zeven, is het aantal overleggen op wijkniveau veel hoger. In verschillende teamgebieden zijn tot drie overleggen actief. Aan de andere kant voeren sommige kerkdorpen in de omgeving gezamenlijk overleg. Tezamen zijn er ongeveer 15 overleggen.

De principes van het wijkgerichte werken zijn in principe in alle wijken gelijk, maar werken in de praktijk verschillend uit. Dat wil zeggen dat de overleggen allemaal zijn ingericht als openbare platforms waar alle geïnteresseerde bewoners aan kunnen deelnemen. Toch worden sommige overleggen sterker bepaald door actieve wijkverenigingen die een bewonerskader vormen in de oorspronkelijke zin van het woord. Bij de dorpen is er vaak sprake van een duidelijk georganiseerd plaatselijk belang. De frequentie van de bijeenkomsten wisselt tussen de wijken binnen de bebouwde kom van Heerenveen waar zes keer per jaar bijeen wordt gekomen en de dorpen waar twee keer per jaar een bijeenkomst plaats vindt. De opkomst bij de overleggen is, zeker vergeleken de andere gemeenten, goed te noemen. Circa 25 tot 40 mensen bezoeken de overleggen. Dit plaatst de gemeente wel voor een probleem. Het is niet eenvoudig om met zo'n grote groep zinvol te vergaderen.

Het resultaat van de overleggen dient uiteindelijk vervat te worden in een wijkplan waarin alle relevante activiteiten in de wijk van de structureel betrokken organisaties zijn opgenomen.

De beschikbare capaciteit van de wijkteams verschilt per wijk. Deze verschillen zijn terug te voeren op het onderhoud dat het gebied gemiddeld nodig heeft.

In de wijken waar een wijkblad beschikbaar is, wordt hierin aandacht besteed aan het wijkbeheer. In sommige wijken heeft de gemeente zelf het initiatief genomen voor een wijkblad. De vraag of de gemeente die bladen moet blijven uitgeven, staat ter discussie. In principe zouden bewoners zo'n initiatief moeten overnemen. Naast deze wijkkranten is er een aparte rubriek in de plaatselijke huis-aan-huis krant opgenomen.

Bewoners hebben tot op heden geen wijkbudget tot hun beschikking. De planning is om hen in 1999 een wijkbudget ter beschikking te gaan stellen.

7.5 Het personeel van het wijkbeheer

De afdeling wijkbeheer bestaat uit 1 hoofd, twee wijkmanagers, twee opzichters en zeven voormannen. Zij hebben allen een fulltime baan. In de wijkteams werken in het totaal 70 mensen in de zomer. In de winter gaat een aantal van hen in de WW. De afdeling wordt ondersteund door drie administratieve krachten en een bedrijfsbureau ondersteuning van drie mensen.

Vanuit het opbouwwerk heeft de Stichting Samba tot nu toe geen duidelijk te omschrijven rol vervuld. De wens leeft wel om hen er nadrukkelijker bij te betrekken.

8 Schematisch overzicht

Hieronder is een schematisch overzicht opgenomen, waarin de onderzochte gemeenten in relatie tot de hoofdthema's worden weergegeven. Voor de gedetailleerde informatie wordt naar de desbetreffende hoofdstukken verwezen.

	Renkum	Sneek	Hoogezand Sappemeer	Boxtel	Deventer	Heerenveen
aantal inwoners	32.451	29.609	33.499	29.041	69.042	39.346
omvang wijk	10.000 inw.	2.500 inw.	1.400 inw.	5.000 inw.	14.000 inw.	5.500 inw.
inpassing in organisatie ambtelijk	sector Ruimte	afd. welzijn	sector ruimtelijke ordening	afd. welzijn	maatschappelijke dienst	afd. wijkbeheer (fysiek)
idem politiek	1 wethouder wijkbeheer raad geen apart systeem	via weth. soc. vernieuwing raad geen apart systeem	1 coördinerend wethouder wijkbeheer raad geen apart systeem	wijk-wethouders + wijk-burgemeester	wijkwethouders burgemeester coördinerend fracties onderhouden wijkcontacten	wijk-wethouders
reikwijdte	integraal	integraal	integraal	vnl. fysiek	integraal	fysiek, uit-groei naar sociaal
betrokkenheid organisaties	opbouwwerk politie corporatie	corporaties structureel ad hoc: politie, scholen, welzijnswerk	corporaties makelaars part. eigenaren welzijnsinstellingen politie	politie corporaties opbouwwerk	Welzijnsstichting politie corporaties Ouderenwerk Volwassenen-educatie	politie corporaties welzijnsorganisatie
betrokkenheid bewoners	1 x maand wijkplatform waarin bewoners en betrokken organisaties	via project-groep wijkbeheer, waarin gemeente, bewoners en organisaties	2 tot 10 x jaar overleg tussen bewoners, buurtmanager, wijkopzichter, opbouwwerk, corporaties en politie	wijkplatform 1 x maand	alle bewoners: panelen prioriteren uitvoeren wijkteam (10 bewoners) 1 x maand met professionele n	openbare platforms per wijk 2 tot 6 x jaar
wijk-budgetten	ja, gemiddeld f 65.000,--	nee	f 750.000,-- voor uitvoering buurtbeheer-plannen, f 20.000,-- buurtbudget	f 15.000,-- tot f 20.000,-	gemiddeld f 110.000,--	geen
aantal fte coördinatie	2	0,5	1 fte coördinator 13 x 0,5 fte buurt-managers	1,5 fte coördinatie overall 2 x 0,5 fte coördinatie openbare werken	6 fte	70, d.w.z. dat is de gehele afdeling wijkbeheer

	Renkum	Sneek	Hoogezand Sappemeer	Boxtel	Deventer	Heerenveen
aantal fte administratie	0,5	0,05	1		1	in genoemde 70 opgenomen
aantal fte opbouwwerk	2	0,25	3	1	5	nog niet
additionele banen	nee	ja	ja	ja	ja	nee